

Bemærkninger til forslaget

SF's forslag om en frivillig sabbatordning har tidligere været debatteret i Folketinget. Første gang i samlingen 1982-83, hvor den daværende arbejdsmarkedsminister, Grethe Fenger Møller, under 1. behandling udtalte: »I det hele taget er regeringen betænkelig ved langvarige orlovsordninger og fortrinnsrettigheder, der hindrer en rimelig mobilitet på arbejdsmarkedet og lægger en række praktiske og administrative byrder på den enkelte arbejdsgiver« (se Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne sp. 9879, 11697 og tillæg A sp. 4137).

I dag er der ca. 280.000 arbejdsløse. Derfor er ministerens bemærkninger om mobilitet på arbejdsmarkedet ikke det største problem. Det er derimod arbejdsløsheden, som siden er steget støt.

Uanset om man vil erkende det eller ej, så må der ske en fordeling af det eksisterende arbejde. Det har SF forsøgt såvel med forslaget om en frivillig sabbatordning som med forslag om afspadsering af overarbejde. SF finder det himmelråbende uretfærdigt, at nogle har overarbejde, mens andre intet arbejde kan få på trods af store anstrengelser med jobsøgning, efteruddannelse og ikke mindst jobtræning især af unge.

Den gamle kliché om, at folk »ikke gider arbejde«, er efterhånden så udslidt, at det kun er de mest formørkede mennesker, der i bekvemmelig uansvarlighed tror på den. Således er det langt fra ualmindeligt med over hundrede ansøgere til et job, f.eks. inden for HK-området. Selv det mest beskidte, belastende og dårligt betalte arbejde bliver besat omgående.

Der er skrevet bøger, udarbejdet forskningsprojekter m.v. om vigtigheden af at have et arbejde. Og der er da også fremsat en hel del lovinitiativer, specielt for de unge, for at forhindre dem i at gå til grunde og ende som invalider.

Alligevel vil nogle givetvis modsætte sig et forslag om en frivillig sabbatordning, fordi det strider imod deres holdning om, at man ikke skal kunne »feriere« på dagpengeunderstøttelsen, uanset at der dagligt bliver flere og flere arbejdsløse.

Modstanden mod at give folk mulighed for at bruge et sabbatår til f.eks. at uddanne sig også kulturelt

gælder kun, når der er tale om »almindelige« lønmodtagere. Helt anderledes forholder det sig, hvis det drejer sig om politikere, skuespillere og forfattere. I disse tilfælde opfattes et sabbatår som positivt og udviklende.

Forslagsstillerne mener, at »almindelige« lønmodtagere kan have helt samme behov for et sabbatår. Ja, måske endda mere, når man tager i betragtning, at deres daglige arbejde sjældent indeholder særlig store og udviklende udfordringer.

På møder rundt omkring i landet har interessen for en frivillig sabbatordning været stor. Mange mennesker har en drøm om at prøve noget andet eller lære noget mere, men tør ikke opgive et fast job for at efterprøve det. En sabbatordning vil give dem muligheden og samtidig sikkerheden for at kunne vende tilbage til deres job.

En frivillig sabbatordning vil ikke komme til at belaste virksomhedernes omkostninger, eftersom folk jo i realiteten kun »bytter« plads. De, der har arbejde, går frivilligt på understøttelse, og andre ledige kommer i arbejde i hvert fald i nogen tid. I heldigste fald vil et års uddannelse betyde, at nogle medarbejdere kan komme bedre kvalificerede tilbage til arbejdsmarkedet og være med til at afhjælpe flaskehalsproblemerne. F.eks. i situationer, hvor virksomheder omstiller og udvikler produktionen.

Ligeledes vil en frivillig sabbatordning kunne give børn og forældre mere tid sammen. Et problem alle politiske partier og deres ungdomsorganisationer er interesserede i at få løst.

Forslagsstillerne mener, at en frivillig sabbatordning vil indebære så mange positive muligheder, at den snart bør tages alvorligt op.

Et sabbatår med dagpenge efter optjening er udgiftsneutralt. Med ca. 2 millioner personer, der opfylder anciennitetskravet og muligheden for at holde sabbat hvert syvende år, og en udnyttelsesprocent på ca. 4 vil det give en reduktion af arbejdsløsheden på godt 10.000 personer årligt.

Det er blevet sagt, at en sådan ordning vil være en provokation over for dem, der slider i det daglige arbejde, men er den egentlige provokation i virkelighe-